

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Radovana Havelce a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a JUDr. Tomáše Rychlého v právní věci žalobkyně **Ing. B. F.**, zastoupené Mgr. Jakubem Olivou, advokátem se sídlem Olomouc, Mlčochova 819/4, proti žalované **České správě sociálního zabezpečení**, se sídlem Praha 5, Křížová 25, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 27. 6. 2019, č. j. 32 Ad 15/2018-47,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti
- III. Ustanovenému zástupci žalobkyně advokátovi Mgr. Jakubovi Olivovi **s e p ř i z n á v á** odměna za zastupování v řízení o kasační stížnosti a náhrada hotových výdajů v celkové výši 2 600 Kč. Tato částka mu bude vyplacena do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku z účtu Nejvyššího správního soudu. Náklady právního zastoupení žalobkyně nese stát.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalovaná rozhodnutím ze dne 10. 4. 2018, č. j. RN-716 130 4392-47091-VD, zamítla námitky žalobkyně a potvrdila své prvostupňové rozhodnutí ze dne 3. 1. 2018,

č. j. X, kterým zamítla žádost žalobkyně o invalidní důchod pro nesplnění podmínek dle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“), neboť její pracovní schopnost poklesla z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pouze o 30 %. Proti rozhodnutí žalované o námitkách podala žalobkyně žalobu ke Krajskému soudu v Brně, který ji jako nedůvodnou v záhlaví uvedeným rozsudkem zamítl.

[2] Krajský soud zrekapituloval obsah napadeného rozhodnutí žalované s tím, že jeho podkladem byl posudek o invaliditě ze dne 5. 4. 2018 vypracovaný pro účely řízení o námitkách (dále jen „posudek ze dne 5. 4. 2018“). Podle něj je rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně s nejvýznamnějším dopadem na pokles její pracovní schopnosti zdravotní postižení uvedené v kapitole XIII, oddílu A, položce 1b (*postižení svalové a kosterní soustavy – artropatie - osteoartróza*) přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (vyhláška o posuzování invalidity) - dále jen „vyhláška“. V případě uvedeného postižení stanoví vyhláška míru poklesu pracovní schopnosti v rozmezí 20 – 35 %. Míra poklesu pracovní schopnosti žalobkyně byla v rámci uvedeného rozmezí stanovena ve výši 30 % s ohledem na to, že žalobkyně trpí kombinovaným postižením pohybového aparátu – artrózou obou kyčelních kloubů a problémy s krční páteří.

[3] Krajský soud nechal pro účely soudního řízení vypracovat posudek ze dne 22. 11. 2018 posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí (dále též jen „posudek PK MPSV“). Na jeho základě podrobně shrnul posudkové hodnocení, ze kterého vyplývá, že u žalobkyně je prokázán dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav především v důsledku kombinovaného postižení pohybového aparátu (artróza kyčelních kloubů na podkladě vrozené dysplasie kyčlí a problémy s páteří na podkladě degenerativních změn). Při vyšetřeních žalobkyně provedených po vydání napadeného rozhodnutí žalované, ani při posouzení PK MPSV, nebylo zjištěno zásadní zhoršení jejího zdravotního stavu ve srovnání se závěry dřívějšími. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně je artróza kyčelních kloubů. Míra poklesu pracovní schopnosti žalobkyně, samostatně v důsledku tohoto postižení, byla dle kapitoly XIII, oddílu A, položky 1b přílohy k vyhlášce stanovena při dolní hranici rozpětí, na hodnotě 20 %. Vzhledem k dalšímu zdravotnímu postižení, jímž žalobkyně trpí (postižení páteře), byla celková míra poklesu její pracovní schopnosti PK MPSV stanovena na 30 %. Další zdravotní obtíže žalobkyně mají na pokles jejích pracovních schopností malý vliv, nevedou proto ke zvýšení takto určené hodnoty.

[4] Podle názoru krajského soudu posudek PK MPSV splňuje požadavky kladené na jeho úplnost a přesvědčivost a obsahuje veškeré formální náležitosti dle § 7 vyhlášky. Posudková komise jednala v řádném složení, jejím členem byla rovněž odborná lékařka – ortopedka, přičemž žalobkyně byla jednání přítomna a byla při něm vyšetřena. Posudek proto představuje stěžejní důkaz při posuzování invalidity žalobkyně. V posudku byly zhodnoceny lékařské zprávy, na něž žalobkyně poukazovala, a rovněž reaguje na námitky žalobkyně. Krajský soud přisvědčil hodnocení obsaženému v posudku, podle něhož na stanovení míry poklesu pracovní schopnosti nemá vliv, zda je žadatel o invalidní důchod s ohledem na svůj věk a místo svého bydliště schopen nalézt odpovídající zaměstnání. Současně konstatoval, že v rámci prováděného soudního přezkumu nemůže být

hodnoceno případné zhoršení zdravotního stavu žalobkyně, k němuž došlo po vydání napadeného rozhodnutí žalované.

[5] Při jednání krajský soud nevyhověl návrhu žalobkyně na doplnění dokazování předloženými lékařskými zprávami, neboť ty byly již hodnoceny v posudku PK MPSV. Zamítl rovněž návrhy žalobkyně na provedení dokazování závěrečnou zprávou ergodiagnostiky ze dne 3. 12. 2017, potvrzením pro úřad práce o zdravotním omezení ze dne 14. 7. 2017, přehledem aktivit žalobkyně, jakožto uchazečky o zaměstnání, určeného úřadu práce, přehledem volných pracovních míst a články, které žalobkyně zaslala soudu dne 25. 6. 2019; konstatoval, že se tyto dokumenty nezabývají hodnocením zdravotního stavu žalobkyně z hlediska splnění podmínek pro přiznání invalidního důchodu. Soud rovněž nevyhověl návrhu žalobkyně na vyhotovení znaleckého posudku o jejím zdravotním stavu, neboť shledal, že posudek PK MPSV splňuje veškeré požadavky pro to, aby byl v soudním řízení rozhodujícím důkazem.

[6] Proti rozsudku krajského soudu podala žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) kasační stížnost, kterou opírá o důvody podle § 103 odst. 1 písm. b) a d) soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).

[7] Stěžovatelka zaprvé namítá, že žalovaná přesvědčivě neodůvodnila, jak dospěla k závěru, že míra poklesu její pracovní schopnosti činí pouze 30 %. V posudku PK MPSV není odůvodněno, proč byla míra poklesu pracovní schopnosti stěžovatelky ve vztahu k rozhodujícímu zdravotnímu postižení stanovena toliko na 20 %. Již v námitkovém řízení bylo zřejmé, že trpí řadou zdravotních potíží, které se postupně zhoršují, její stav tedy není stabilní. Stěžovatelce byl v námitkovém řízení indikován druhý až třetí stupeň artrózy na pravém kyčelním kloubu a druhý stupeň na kyčelním kloubu levém. Třetí stupeň přitom podle stěžovatelky již indikuje provedení totální endoprotézy. Již stěžovatelčiny zdravotní obtíže vyvolané artrózou kyčlí jsou proto takové intenzity, že míra poklesu její pracovní schopnosti činí 35 %. Stěžovatelka má za to, že žalovaná nezohlednila ustanovení § 2 odst. 3 a § 3 odst. 1 vyhlášky, ačkoliv dopadají na její situaci. Byť u zdravotního postižení, které u ní bylo považováno za rozhodující (zdravotní postižení uvedené v kapitole XIII., odd. A, položce 1b přílohy k vyhlášce), je možné posuzovat snížení pracovního potenciálu v rozmezí 20 až 35 %, žalovaná dospěla k závěru, že i přesto, že stěžovatelka trpí vícero zdravotními obtížemi, činí míra poklesu její pracovní schopnosti pouze 30 %. Žalovaná rovněž nevyužila možnosti horní hranici míry poklesu pracovní schopnosti stěžovatelky zvýšit podle § 3 odst. 1 vyhlášky o 10 %.

[8] Krajský soud přitom do odůvodnění svého rozsudku pouze přejal text tohoto posudku a vycházel z něho jako z důkazu jediného. Závěry v něm obsažené však neodpovídají zdravotnímu stavu stěžovatelky; posudek je nesprávný, nepřesvědčivý a neobsahuje formální náležitosti podle § 7 vyhlášky.

[9] Dále stěžovatelka namítá, že posudek PK MPSV přejímá odůvodnění a závěry posudků předchozích, přestože ze zdravotní dokumentace vyplývá, že zdravotní postižení stěžovatelky vykazují progresivní charakter. Stěžovatelka nesouhlasí se zjištěním obsaženým v posudku, podle něhož z rentgenového vyšetření ze dne 15. 8. 2018 vyplývá, že došlo ke zlepšení stavu artrózy kyčelních kloubů, oproti stavu zjištěnému při vyšetření v březnu roku 2016. Takové zlepšení podle stěžovatelky není možné, nadto je slovní popis

rentgenového vyšetření ze dne 15. 8. 2018 shodný s nálezy předchozími, spíše tak došlo k chybnému uvedení stupně závažnosti artrózy (míněno zřejmě stupně funkčního postižení – pozn. NSS).

[10] Stěžovatelka dále nesouhlasí s náhledem krajského soudu, že důkazy, které v žalobním řízení předložila, nedokládají hodnocení jejího zdravotního stavu z hlediska splnění podmínek pro přiznání invalidního důchodu. Je tomu naopak, neboť navržené důkazy byly způsobilé vyvrátit závěr posudku PK MPSV; prokazují totiž, že stěžovatelce zdravotní důvody již několikrát znemožnily nastoupit do zaměstnání, a že seznam pracovních pozic, které by pro ni byly vhodné, je v důsledku jejích nároků na pracovní prostředí a pracovní dobu velmi omezený. Znaleckým posudkem by dále byla prokázána neobjektivita a nesprávnost hodnocení PK MPSV. Pokud by krajský soud navržené důkazy provedl, musel by přisvědčit náhledu stěžovatelky, že zhodnocení míry poklesu její pracovní schopnosti neodpovídá jejímu skutečnému zdravotnímu stavu.

[11] Stěžovatelka je Úřadem práce dlouhodobě vedena v evidenci uchazečů o zaměstnání, vzhledem ke svému zdravotnímu stavu však nemůže vhodné zaměstnání nalézt. Opakovaně byla lékaři shledána za zdravotně nezpůsobilou k nástupu do zaměstnání. V důsledku nemožnosti získat odpovídající zaměstnání jí schází finanční prostředky k zabezpečení životních potřeb svých a své dcery. PK MPSV pochybila, pokud se v rámci hodnocení míry poklesu pracovní schopnosti stěžovatelky nezabývala tím, jaká omezení jí v důsledku jejích zdravotních postižení vznikají v běžném životě. Posudek je z tohoto důvodu neúplný.

[12] Konečně stěžovatelka namítá vnitřní rozpornost závěru krajského soudu obsaženého v odst. 25 napadeného rozsudku, podle něhož „[v] posuzovaném případě nebylo tedy prokázáno, že k datu vydání napadeného rozhodnutí žalované nebyla žalobkyně invalidní (...)“. Krajský soud tedy nejprve uvedl, že stěžovatelka nesplňuje podmínky pro přiznání invalidního důchodu, na což však navázal uvedeným závěrem, podle něhož nebylo prokázáno, že by nebyla invalidní.

[13] Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedla, že zdravotní stav a pracovní schopnost osob posuzuje pro účely soudního přezkumu ve věcech důchodového pojištění Ministerstvo práce a sociálních věcí, které za tímto účelem zřizuje jako své orgány posudkové komise. Úkolem této komise bylo posoudit zdravotní stav stěžovatelky ke dni vydání napadeného rozhodnutí. Krajský soud postupoval v souladu s právními předpisy, vyžádal-li si posudek PK MPSV v Brně, v němž byly zdravotní problémy stěžovatelky dostatečně zohledněny. Učiněný posudkový závěr vycházel ze zjištěného zdravotního stavu a jeho důsledků. Žalovaná považuje rozsudek krajského soudu za zákonný; navrhuje proto, aby byla kasační stížnost zamítnuta. Závěrem žalovaná podotkla, že stěžovatelka podala dne 3. 7. 2019 novou žádost o invalidní důchod.

[14] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu v rozsahu podané kasační stížnosti (§ 109 odst. 3 věta před středníkem s. ř. s.) a z důvodů v ní uvedených (§ 109 odst. 4, věta před středníkem s. ř. s.). Ve věci rozhodl bez nařízení jednání za podmínek vyplývajících z § 109 odst. 2 věty první s. ř. s.

[15] Kasační stížnost není důvodná.

[16] Kasační argumentace stěžovatelky míří v převažující míře proti závěrům posouzení jejího zdravotního stavu, a to jak pokud jde o posudek vyhotovený pro účely námitkového řízení, tak i posudek vyhotovený pro účely řízení soudního; stěžovatelka má za to, že jsou její zdravotní postižení závažnější, než jak byla vyhodnocena. V důsledku toho se domnívá, že míra poklesu její pracovní schopnosti musí být vyšší, než zjištěných 30 %. Tím spíše, že trpí takovými zdravotními obtížemi, které se vzhledem k jejich charakteru postupem času zhoršují.

[17] Nejvyšší správní soud nejprve zdůrazňuje, že již krajský soud správně uvedl, že rozhodnutí správního orgánu o nároku na invalidní důchod je závislé zejména na odborném lékařském posouzení zdravotního stavu žadatele. Při přezkumu takového rozhodnutí neposuzuje soud věcnou správnost posudku, neboť k tomu nemá potřebné odborné (medicínské) znalosti. Posudek posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí je soudní praxí chápán jako speciální případ předepsaného důkazu, nicméně i tento důkaz soud hodnotí podle zásad upravených v § 77 odst. 2 s. ř. s. S ohledem na zásadní význam tohoto posudku jde ovšem zpravidla o důkaz rozhodující; podmínkou ovšem je, že nevzbuzuje žádných pochyb z hlediska své úplnosti a přesvědčivosti, a nejsou tu ani žádné jiné skutečnosti nebo důkazy, které by správnost posudku zpochybňovaly. Požadavek úplnosti a přesvědčivosti kladený na tento posudek spočívá v tom, aby se posudková komise vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především s těmi, které posuzovaný tvrdí, a aby své závěry náležitě odůvodnila (srov. například rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 9. 2011, č. j. 6 Ads 99/2011-43, či ze dne 19. 6. 2013, č. j. 3 Ads 70/2012-14, či ze dne 28. 2. 2020, č. j. 3 Ads 214/2019-30, citovaná rozhodnutí tohoto soudu jsou dostupná z www.nssoud.cz).

[18] Správní soud tedy sám zdravotní stav posuzované osoby nepřezkoumává. Nejsou-li namítány jiné vady řízení, správní soud v řízení o žalobě proti rozhodnutí orgánu sociálního zabezpečení ve věci invalidity a případné změny jejího stupně pouze ověřuje, zda posudek příslušné posudkové komise je úplný a přesvědčivý (viz například rozsudky tohoto soudu ze dne 25. 9. 2003, č. j. 4 Ads 13/2003 - 54, či ze dne 3. 4. 2013, č. j. 6 Ads 158/2012 - 24).

[19] V nyní posuzované věci byl krajským soudem vzat jako rozhodující důkaz posudek PK MPSV v Brně ze dne 22. 11. 2018, který podle názoru krajského soudu splňoval podmínky úplnosti, celistvosti a přesvědčivosti. S tímto závěrem se Nejvyšší správní soud ztotožňuje; krajský soud proto nepochybil, pokud tento posudek vzal za základ svého rozhodnutí.

[20] Především není pravdivé tvrzení stěžovatelky, že krajský soud do odůvodnění svého rozsudku pouze přejal text tohoto posudku. Krajský soud v napadeném rozsudku sice nejprve poměrně podrobně shrnul část posudku označenou jako *posudkové hodnocení* (odst. 17 a 18 odůvodnění rozsudku), následně však, v mezích uplatněných žalobních námitek, posuzoval, zda předložený posudek obsahuje veškeré náležitosti požadované § 7 vyhlášky, zda je přesvědčivý, zda byl vypracován řádně složenou posudkovou komisí a zda zohlednil veškeré stěžovatelkou namítané skutečnosti a jí předložené lékařské zprávy.

[21] Náležitosti vyžadované § 7 vyhlášky posudek PK MPSV obsahuje. Posudková komise shledala, že příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu stěžovatelky je

vícero zdravotních postižení, z nichž jakožto rozhodující příčinu (§ 2 odst. 3 vyhlášky) stanovila *artrózu obou kyčelních kloubů na podkladě vrozené dysplazie kyčlí* [§ 7 písm. e) vyhlášky]. Pokles pracovní schopnosti posudková komise určila dle kapitoly XIII, oddílu A, položky 1b přílohy k vyhlášce, celkově na 30 % § [7 písm. f) body 1. a 2. vyhlášky]. Není pravdivé tvrzení stěžovatelky, že posudková komise pouze uvedla výslednou hodnotu poklesu pracovní schopnosti, aniž by odůvodnila, jak k ní dospěla, v důsledku čehož posudek neobsahoval náležitost dle § 7 písm. g) vyhlášky. K tomuto závěru nemůže vést ani náhled stěžovatelky, která subjektivně vnímá svůj zdravotní stav jinak, než jak byl hodnocen posudkovou komisí, v důsledku čehož se rovněž subjektivně domnívá, že míra poklesu jejích pracovních schopností je vyšší.

[22] Podle přílohy k vyhlášce se míra poklesu pracovní schopnosti v případě uvedeného zdravotního postižení (kap. XIII, oddíl A, položka 1b) stanoví v rozmezí 20 – 35 %. Posudková komise vymezila, že samotné postižení kyčelních kloubů hodnotí při dolní hranici uvedeného rozmezí hodnotou 20 %, neboť se jedná o postižení, které se pohybuje na rozmezí položky 1a (lehká forma postižení) a 1b (středně těžké postižení) dle kap. XIII., oddílu A, položky 1a a 1b přílohy k vyhlášce; jedná se o postižení dvou nosných kloubů s lehkým funkčním postižením, kdy jsou u stěžovatelky plně zachovány pohybové schopnosti, stěžovatelka při chůzi neužívá žádné kompenzační pomůcky. Posudková komise tedy shledala, že stěžovatelka příslušným zdravotním postižením trpí, avšak spíše v lehčí formě; logicky je tedy z hlediska procentní míry poklesu pracovních schopností hodnotila na spodní hranici stanoveného rozmezí. Posudková komise přihlédla i k dalšímu postižení pohybového aparátu, jímž stěžovatelka trpí – *algické víceletákové postižení páteře na podkladě degenerativních změn*, v důsledku čehož celkovou hodnotu míry poklesu pracovní schopnosti stěžovatelky stanovila na 30 %. Vyjádřila se rovněž k ostatním zdravotním postižením stěžovatelky, vysvětlila, že na pokles jejích pracovních schopností mají jen malý negativní dopad, a proto nevedly k dalšímu zvýšení procentní míry poklesu pracovních schopností stěžovatelky. PK MPSV tak celkově dospěla ke shodnému posudkovému zhodnocení zdravotního stavu stěžovatelky jako lékařka lékařské posudkové služby ČSSZ v posudku ze dne 5. 4. 2018, vyhotoveného pro potřeby námitkového řízení. Vyjádřila rovněž k možnému pracovnímu uplatnění stěžovatelky.

[23] Pokud dále stěžovatelka namítá, že žalovaná neaplikovala ustanovení § 3 odst. 1 vyhlášky, tedy že s ohledem na zjištění, že příčinou stěžovatelčina dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je více zdravotních postižení, nezvýšila horní hranici rozmezí míry poklesu pracovních schopností o 10 %, je nutno uvést, že předmětem přezkumu v řízení o kasační stížnosti je rozhodnutí krajského soudu, nikoliv rozhodnutí žalovaného správního orgánu. Z posudku PK MPSV je nicméně patrné, proč k tomuto zvýšení horní hranice nebylo přistoupeno. Posudková komise neshledala, že by pokles pracovní schopnosti stěžovatelky byl s ohledem na vícero zdravotních postižení, jimiž trpí, větší, než odpovídá horní hranici míry poklesu pracovní schopnosti určené podle rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. Pouze za tohoto předpokladu lze podle § 7 odst. 1 vyhlášky ke zvýšení horní hranice rozmezí přistoupit. V nynější věci posudková komise, ani po zhodnocení ostatních zdravotních obtíží stěžovatelky, která u ní byla zjištěna nad rámec zdravotního postižení označeného za rozhodující příčinu jejího dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, neshledala, že by pokles její pracovní schopnosti vůbec dosahoval horní hranice „základního“ rozmezí,

tj. 35 % (kap. XIII, oddíl A, položka 1b přílohy k vyhlášce). Tato námitka proto není důvodná.

[24] Nelze dále přisvědčit námitce, že se PK MPSV, potažmo krajský soud, řádně nezabývaly tím, zda se zdravotní stav stěžovatelky postupem času nezhoršuje, neboť její zdravotní postižení jsou progresivního charakteru. PK MPSV se otázkou případného zhoršení zdravotního stavu stěžovatelky výslovně zabývala (strana 6 a 7 posudku), ostatně stěžovatelka v kasační stížnosti na příslušnou část posudkového hodnocení výslovně poukazuje. V této souvislosti je třeba zopakovat, že s ohledem na nedostatek odborných lékařských znalostí soudu nepřislouší posuzovat věcnou správnost posudkového hodnocení. K závěru o nesprávnosti zjištění posudkové komise nemůže vést ani subjektivní přesvědčení stěžovatelky, že se její zdravotní stav, již s ohledem na charakter onemocnění, jimiž trpí, nutně zhoršit musel. Podstatné je, že PK MPSV dospěla k závěru odlišnému a tento svůj závěr řádně zdůvodnila. Nevycházela pouze z dosavadních lékařských zpráv (zdravotní dokumentace stěžovatelky), nýbrž příslušná odborná lékařka – ortopedka stěžovatelku vyšetřila bezprostředně při jednání komise. Posouzení stěžovatelčina zdravotního stavu tak bylo zcela aktuální.

[25] V této souvislosti lze poznamenat, že dojde-li ke zhoršení jejího zdravotního stavu stěžovatelky, nic jí nebrání v tom, aby si o přiznání invalidního důchodu požádala znovu, přičemž v novém správním řízení by byl posouzen její aktuální zdravotní stav. Ostatně z vyjádření žalované vyplývá, že stěžovatelka novou žádost o invalidní důchod již dne 3. 7. 2019 podala.

[26] Nedůvodná je i námitka, dle které je posudek PK MPSV neúplný, neboť se posudková komise nezabývala tím, jaká omezení stěžovatelce, v důsledku jejího zdravotního stavu, vznikají v běžném životě. Takové, všeobecné, posouzení náležitostí posudku o invaliditě podle § 7 vyhlášky není. Nejvyšší správní soud nezpochybňuje nelehkou situaci stěžovatelky, avšak skutečnosti, že musí zabezpečit životní potřeby nejen své, ale i své dospívající dcery, že s ohledem na svůj věk a místo bydliště po delší dobu nemůže nalézt pracovní uplatnění, a že, z důvodu neúčasti na systému sociálního zabezpečení, nebude případně splňovat požadavek potřebných dob pojištění pro vznik nároku na starobní důchod, nemohou být důvodem pro přiznání vyšší procentní míry poklesu pracovních schopností. Za situace, kdy stěžovatelka podmínky pro přiznání invalidního důchodu nesplňuje, nemůže jí být tento důchod přiznán jen s ohledem na její nepřiznivou finanční situaci.

[27] Nejvyšší správní soud se ztotožňuje i s důvody, pro které krajský soud zamítl návrhy stěžovatelky na provedení dalších důkazů. Krajský soud nemá povinnost provést libovolný důkaz, který mu účastníci navrhnou, je však povinen řádně odůvodnit, proč nepovažuje za nutné takový důkaz provést (viz například rozsudek tohoto soudu ze dne 28. 4. 2005, č. j. 5 Afs 147/2004-89). Krajský soud v nynější věci přílehlavě poukázal na fakt, že stěžovatelkou předložené lékařské zprávy tvořily jeden z podkladů posudku PK MPSV a byly tak již vzaty v potaz, což svým vyjádřením potvrdila i sama stěžovatelka.

[28] Neprovedení dokazování dalšími dokumenty předloženými stěžovatelkou krajský soud odůvodnil tím, že svým obsahem nejsou s to cokoli vypovědět o jejím zdravotním stavu, z hlediska podmínek pro přiznání invalidního důchodu.

[29] Stěžovatelka krajskému soudu předložila jednak několik článků (*Zdravotní omezení, Léčba osteoartrózy, Úponová entezopatie, Syndrom suchého oka, Agentury: Práci nemají hlavně ti, kdo ji nechťejí, a senioři*), které o jejím zdravotním stavu nevypovídají ničeho. Rovněž *Závěrečná zpráva ergodiagnostiky* žádné konkrétnější údaje o jejím zdravotním stavu neobsahuje. Ani z ní nevyplývá, jak stěžovatelka tvrdí v kasační stížnosti, že by seznam pro ni vhodných pracovních pozic byl výrazněji omezený. Naopak, pracovní omezení stěžovatelky jsou v této zprávě hodnocena velmi mírně (tak, že je stěžovatelka mobilní, zvládá manipulaci i se středně těžkými břemeny okolo 7,5 kg, práci nad hlavou, žebříku či ve výškách, nemá obtíže s jemnou motorikou, všeobecné fyzické zatížení je stanoveno v kategorii prací IIb., tedy *lehčí omezení*, za možné pro stěžovatelku jsou označeny i manuální montážní práce; zpráva pouze konstatuje, že je vhodné, aby stěžovatelka vykonávala takovou práci, při níž může střídát polohy sed-stoj-chůze, těžší břemena okolo 12,5 kg zvedala pouze příležitostně a podstatnější část pracovní doby nezvedala nad hlavou středně těžká břemena). Stěžovatelka má vysokoškolské vzdělání, možnost jejího pracovního zařazení se tak neomezuje pouze na manuální profese. Pokud jde o *Potvrzení pro úřad práce o zdravotním omezení* ze dne 14. 7. 2017, jehož se stěžovatelka rovněž v kasační stížnosti dovolává, to obsahuje pouze větu „*není schopen (schopna) ze zdravotních důvodů vykonávat práce: s přetěžováním dolních končetin, přetěžováním páteře, nošení těžkých břemen apod.*“ Tento dokument tak žádné bližší informace o zdravotním stavu stěžovatelky neposkytuje. Věta v něm uvedená je pak v souladu se zhodnocením zdravotního stavu stěžovatelky obsaženým v posudku PK MPSV. Žádný ze stěžovatelkou předložených dokumentů, včetně *Přehledu aktivit uchazeče při hledání zaměstnání*, na který stěžovatelka poukazuje jmenovitě, neposkytuje informaci o tom, že by stěžovatelce její zdravotní stav opakovaně znemožnil nastoupit do zaměstnání. Uvedený dokument obsahuje pouze přehled pracovních pozic u konkrétních zaměstnavatelů, o něž se stěžovatelka ucházela a údaj, že na místo nebyla přijata (aniž by bylo uvedeno, z jakého důvodu), případně, údaj že místo nebylo volné. I pokud by však určitý zaměstnavatel stěžovatelku odmítl přijmout na pracovní místo z důvodu zdravotní nezpůsobilosti pro výkon určité práce (například proto, že příslušná pozice by byla spojena se zvedáním těžších břemen), nemělo by to za následek závěr o invaliditě stěžovatelky ve smyslu podmínek stanovených zákonem o důchodovém pojištění.

[30] Krajský soud rovněž nepochybil, pokud za situace, kdy shledal posudek PK MPSV úplným, přesvědčivým a splňujícím veškeré požadavky kladené na jeho náležitosti, a kdy byl tímto posudkem hodnocen zdravotní stav stěžovatelky shodně jako posudkem ze dne 5. 4. 2018, vyhotoveným pro účely námitkového řízení, nevyhověl návrhu stěžovatelky na vypracování znaleckého posudku o jejím zdravotním stavu (k podmínkám, kdy má soud nařídit znalecké zkoumání zdravotního stavu viz například rozsudek tohoto soudu ze dne 9. 10. 2013, č. j. 3 Ads 116/20012-24).

[31] Pokud jde o namítaný vnitřní rozpor závěru krajského soudu obsaženého v odst. 25 napadeného rozsudku („*v posuzovaném případě nebylo tedy prokázáno, že k datu vydání napadeného rozhodnutí žalované nebyla žalobkyně invalidní*“; důraz doplněn Nejvyšším správním soudem), stěžovatelce lze přisvědčit, že tato formulace je vskutku matoucí, neboť užitý dvojitý zápor by znamenal, že stěžovatelka invalidní být mohla. Tato jedna nevhodně formulovaná věta, vzhledem k celkovému obsahu napadeného rozsudku, však není způsobilá zmást účastníka do té míry, aby se reálně mohl domnívat, že krajský soud shledal stěžovatelku invalidní. Skutečnost, že stěžovatelka porozuměla tomu, že se krajský

soud ztotožnil se závěrem žalované, že invalidní není, je patrná již z toho, že stěžovatelka v kasační stížnosti s tímto závěrem věcně polemizuje.

[32] Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud shledal, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji dle § 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s. zamítl.

[33] O náhradě nákladů tohoto řízení bylo rozhodnuto ve smyslu § 60 odst. 1 a 2 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. Podle ustanovení § 60 odst. 1, věty první s. ř. s. platí, že *nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl*. Vzhledem k tomu, že stěžovatelka byla v řízení o kasační stížnosti procesně neúspěšná, právo na náhradu nákladů řízení jí nenáleží. Pokud jde o procesně úspěšného účastníka - žalovanou, v jejím případě je nutno vycházet z ustanovení § 60 odst. 2 s. ř. s., podle kterého *ustanovení odstavce 1 neplatí, mělo-li by být právo přiznáno (mimo jiné) správnímu orgánu ve věcech důchodového pojištění*. Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, že právo na náhradu nákladů řízení nemá žádný z účastníků.

[34] Podle § 35 odst. 10 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., zástupci stěžovatelky, který jí byl usnesením tohoto soudu ze dne 29. 8. 2019, č. j. Na 141/2019-7, ustanoven k ochraně jejích práv, hradí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát. Ustanovený zástupce učinil v řízení o kasační stížnosti dva úkony právní služby, spočívající v první poradě s klientkou včetně převzetí a přípravy zastoupení a v podání kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. b) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (dále jen „advokátní tarif“)]. Za každý z těchto úkonů náleží ustanovenému zástupci mimosmluvní odměna ve výši 1 000 Kč, tedy celkem 2 000 Kč [§ 9 odst. 2 ve spojení s § 7 bodem 3. advokátního tarifu], spolu s paušální náhradou hotových výdajů v částce 300 Kč za každý úkon právní služby, tedy celkem 600 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). Celková výše odměny ustanoveného zástupce, včetně náhrady hotových výdajů, tak činí 2 600 Kč. Uvedená částka mu bude vyplacena z účtu tohoto soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. října 2020

Mgr. Radovan Havelec
předseda senátu